

Adevărata aniversare s-a petrecut a doua zi dimineața, o dată cu lansarea celor două volume publicate cu acest prilej: *Istoria Teatrului Național din Craiova* de Alexandru Firescu și Constantin Gheorghiu, deja amintită, și provocatoarele convorbiri ale Floricăi Ichim cu Vlad Mugar. Lansarea s-a transformat într-o întâlnire a nostalgiilor. Istoria, chiar dacă nu reușește să ne instruiască, ne înduioșează peste măsură, mai ales când începem să facem parte din ea. Timpul care trece și înghite propriile noastre bravuri este dramatic. Iată de ce înțeleg atât de bine lacrima cu care și-a încheiat vorbirea Mircea Cornișteanu, un „dur“ despre care n-ai fi zis că e dispus la vreo ieșire emoțională. Dar o bună parte din perioada sa de glorie este legată de aceste locuri, unde nu a fost numai un inspirat interpret al lui Caragiale, ci și, pentru o scurtă perioadă revoluționară, ban al Craiovei. Iar în discursul aproape centenarului profesor Ion Zamfirescu istoria era parcă întrupată. Prezența sa, pe cât de autoritară pe atât de fragilă, avea o teatralitate involuntară cu revărsările sale oratorice, întrerupte de ezitări, accente și reveniri ale vocii, dar și cu apelurile sale repetate la valorile morale, naționale și estetice. Avea o telegenie aparte această senectute nobilă și profesorală și e păcat că nu a fost filmat. Între lacrima lui Cornișteanu și discursul lui Ion Zamfirescu, aniversarea de la Craiova a fost emoționantă, ca un sfârșit de etapă. Chiar dacă Emil Boroghină pleacă sau nu de la conducerea teatrului, ai sentimentul că un ciclu s-a încheiat.

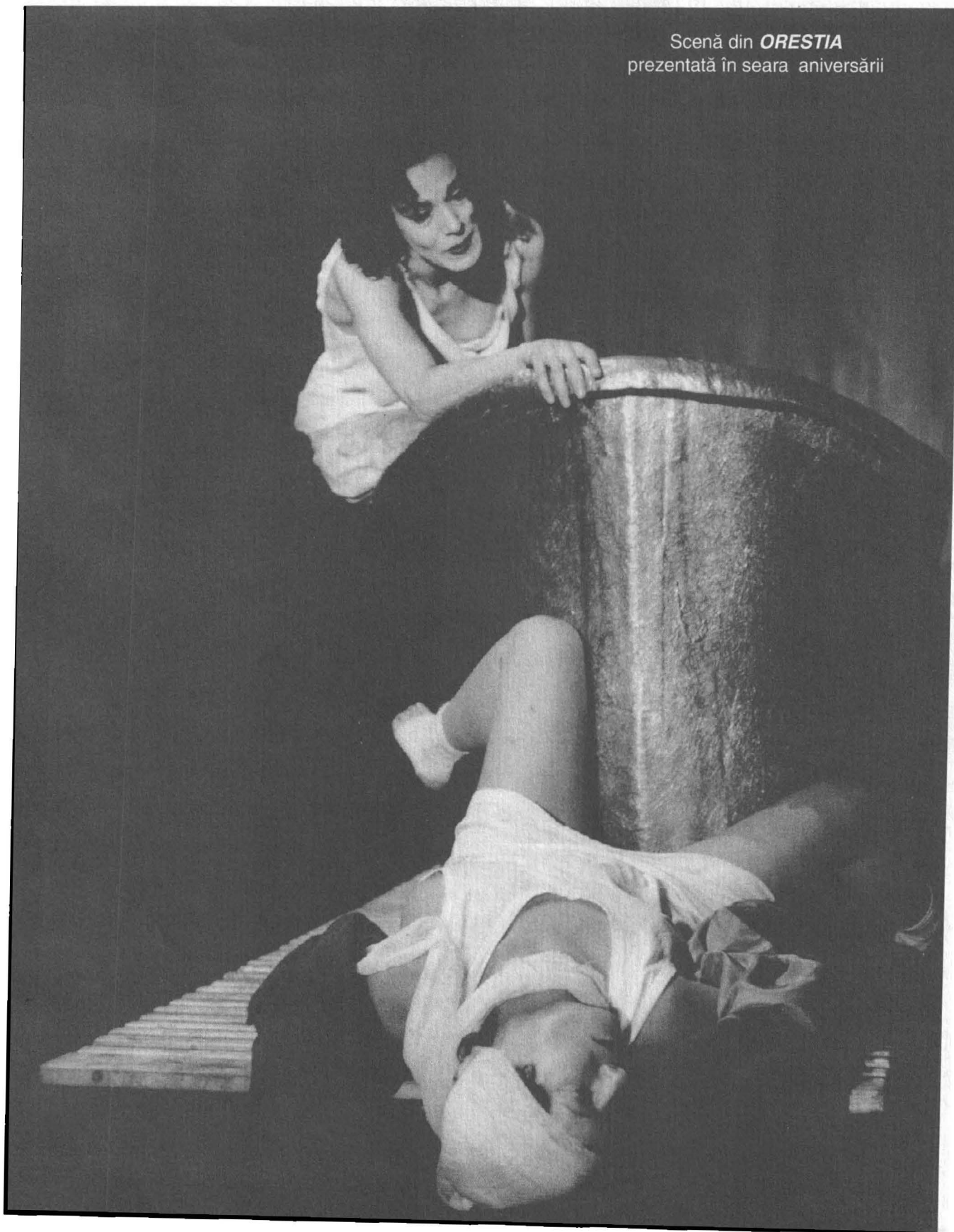

Marina CONSTANTINESCU

Gloria lui Boroghină

O persoană atât de controversată, aplaudată și invidiată, elogiată și criticată a reușit, timp de 12 ani, nu doar să conducă un teatru prin tranzițiile de tot felul, ci să-i creeze o aură care i-a depășit chiar și propriile ambiții inițiale. Persoana este astăzi un personaj și se numește Emil Boroghină. Cine n-a auzit de el? În Japonia, pe un perete din biroul directorului Teatrului Globe din Tokio există înrămată una dintre scrisorile expediate prin fax de Emil Boroghină. Este una dintre miile de corespondențe purtate de directorul Teatrului Național din Craiova cu tot mapamondul teatral. Japonezul o păstrează și astăzi. A fost fascinat de tonul și limbajul atipic folosite, aproape excentrice într-un cod lingvistic lapidar, precis, tehnic. Brizbrizurile lui Emil Boroghină au sedus și... seducătoarea Asie, cucerind-o cu un mister aparte. Cuplul Boroghină–Purcărete a construit o

Scenă din **ORESTIA**
prezentată în seara aniversării

imagine invincibilă Teatrului Național din Craiova. Un cuplu ciudat, dintre acelea care te face să te întrebi în barbă cum de și-au intersectat drumurile protagoniștii, fie doar și pentru o porțiune de timp. Unul – creatorul – tăcut, ursuz uneori, cu hachițe, ironic, fabulos când lucrează, fermecător și inteligent, modest și chiar timid în raporturile extrascenice. Celălalt – pragmaticul – prezent peste tot, făcând-se că nu observă crizele creației și zbuciumul ei, venind mereu cu întrebări tehnice legate de vreun turneu sau altul, chiar și atunci când în propoziție era vorba despre altceva, având soluții și, mai ales, un calm de tip englezesc, un comportament în genul soției tradiționale: tace, încuviințează, înțelege cu tandrețe și îngrijorare orice problemă și, în cele din urmă, cu aceeași supunere, face tot cum crede că e mai bine.

Emil Boroghină este un fel de *factotum*. Toată ziua este în teatru, având aproape vocația ubicuității. Și când nu bântuie prin instituție, tot pentru ea circulă pe la oficialități, sponsori, pe la minister, pe la premiere prin București, ca să fie la curent cu topul regizorilor, pe la tot felul de manifestări unde, fiind prezent, este prezent automat și Teatrul Național din Craiova. Boroghină aduce și lasă invitații prin Capitală pentru vreo premieră sau alt eveniment, el dă telefon să te convingă că nu poți rata o asemenea sărbătoare și insistă până răspunsul este afirmativ. Boroghină te așteaptă la gară, te însoțește la hotel și la masă, cu un calm incredibil, cu un echilibru în vorbă și „port“, jucate perfect (doar este actor, nu!?), indiferent de furtuna din interior, el trimite cronicile traduse, colecționate în urma vreunui turneu și „cenzurate“, eliminând orice articol sau frază nefavorabile, critice, dure. Emil Boroghină nu-ți arată decât partea roz a realității, partea coaptă și împlinită, eliminând griurile. Ce și cât crezi din povestea lui, asta este strict problema ta, a interlocutorului. Orice spectacol s-a montat la Craiova, Emil Boroghină l-a susținut și prezentat cu fervoare ca pe un eveniment. Asta nu înseamnă că n-a știut exact care sunt eșecurile, ratările de răsunet, căderile. Gloria lui stă pe toată această structură paradoxală, pe o tenacitate cum rar am întâlnit. Cu toate șabloanele și favoritismele, cu stilul său festiv, Emil Boroghină a învins și, cu un gest sau altul teatral, ne-a sedus până la urmă. Ultima lui victorie este popasul lui Vlad Mugur și al Liei Manțoc la Craiova și două spectacole marcante, rezultat al unui alt tip de școală.

Acoperit de premii, distincții, invidii, călătorii, suferințe și enorme bucurii, faxuri, fotografii, bilete de decont, cereri și scrisori de tot felul, de glorie în fond, Emil Boroghină rămâne pentru mine un personaj bizar, de care m-am atașat în timp, revoltându-mă împotriva stilului său egal cu toată lumea și continuând să fiu atrasă de forța acestei locomotive care a purtat teatrul său pe cele mai incredibile și extraordinare drumuri ale unei aventuri culturale de proporții. Indiferent de ce cred eu sau altcineva, Emil Boroghină a învins prezentul și a pus Teatrul Național din Craiova pe șinele istoriei teatrale universale.